EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 28.10.2015
COM(2015) 538 final

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE

vastavalt nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artiklile 395

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE

vastavalt nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artiklile 395

1. TAUST

Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) (edaspidi „käibemaksudirektiiv") artikli 395 kohaselt võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt anda igale liikmesriigile loa võtta erimeetmeid, et erandina kõnealuse direktiivi sätetest kohaldada lihtsustatud käibemaksu kogumise korda, hoida ära teatavat maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist. Kuna vastav menetlus võimaldab teha erandeid käibemaksu üldpõhimõtetest, peaksid sellised erandid olema proportsionaalsed ja piiratud ulatusega.

Komisjonis 18. juunil 2015. aastal registreeritud kirjaga on Austria Vabariik, Bulgaaria Vabariik, Tšehhi Vabariik ja Slovaki Vabariik taotlenud luba kehtestada meede, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi artiklist 193. Komisjon teavitas 2. juuli 2015. aasta kirjaga kõnealuse direktiivi artikli 395 teise lõigu kohaselt teisi liikmesriike kõnealuse nelja liikmesriigi taotlusest. Komisjon teatas 7. juuli 2015. aasta kirjaga Austria Vabariigile, Bulgaaria Vabariigile, Tšehhi Vabariigile ja Slovaki Vabariigile, et tal on olemas taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

Kõnealused liikmesriigid taotlevad luba teha erand käibemaksudirektiivi artiklist 193 seoses maksuhaldurile käibemaksu maksmise eest vastutava isikuga ja kohaldada pöördmaksustamist.

2. PÖÖRDMAKSUSTAMINE

Käibemaksudirektiivi artikli 193 kohaselt vastutab käibemaksu tasumise eest kaupu või teenuseid tarniv maksukohustuslane. Pöördmaksustamise eesmärk on kanda kõnealune kohustus üle maksukohustuslasele, kes tarne saab.

3. TAOTLUS

Austria Vabariik, Bulgaaria Vabariik, Tšehhi Vabariik ja Slovaki Vabariik taotlevad käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt, et nõukogu lubaks komisjoni ettepaneku põhjal kohaldada erimeedet, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi artiklist 193, et kohaldada pettustega võitlemiseks pöördmaksustamist kõikide üle 10 000 euro suuruse väärtusega kaupade või teenuste suhtes.

See võimaldaks asjaomastel liikmesriikidel kohaldada pöördmaksustamist omal valikul mis tahes sektorile, kauba- või teenuseliigile ja potentsiaalselt kogu riigi majandusele. Sellega muudetaks põhjalikult kehtivat osadena maksmise süsteemi, mis on üks praeguse käibemaksusüsteemi peamistest aluspõhimõtetest.

4. KOMISJONI SEISUKOHT

Kui komisjon saab vastavalt artiklile 395 esitatud taotluse, peab ta kontrollima, et loa andmise põhitingimused oleksid täidetud, st kas kavandatud erimeede lihtsustab menetlust maksukohustuslaste ja/või maksuhalduri jaoks või kas kavandatud meetmega saab ära hoida teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist. Komisjon on selles kontekstis alati olnud valiv ja ettevaatlik,

sest ta soovib tagada, et erandid ei kahjustaks üldise käibemaksusüsteemi toimimist ning oleksid piiratud ulatusega, vajalikud ja proportsionaalsed.

Lisaks küsimusele, kas taotletava meetmega oleks tõepoolest võimalik tõhusalt võidelda karussell- ja muud liiki pettustega või vähendada üldisemalt käibemaksu puudujääki, ja lisaks killustumisele, mida kõnealune täiesti vabatahtlik süsteem tekitaks, on selge, et selline kaugeleulatuv meede läheb kaugemale käibemaksudirektiivi artikli 395 kohase erandi kohaldamisalast. Komisjon on juba märkinud, et sellist üldist ja ühetaoliselt kohaldatavat pöördmaksustamist, mis on antud juhul suunatud potentsiaalselt kõikidele kaupadele ja teenustele, ei saa enam käsitada erimeetmena käibemaksudirektiivi artikli 395 tähenduses[1].

On vajalik tõendada, et pöördmaksustamise kehtestamine on põhjendatud teatavat tüüpi pettuste probleemiga ja et see ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik kõnealuse pettusega võitlemiseks, mis tähendab seda, et meede peab olema sihtotstarbeline. Sellega välistatakse olukord, kus kõnealust meedet kohaldatakse suurele osale majandusest või isegi kogu majandusele tervikuna ning eri tootmis- ja turustamisetappidele.

Euroopa Kohtu kohtupraktikas on sedastatud, et meetmed, mida võetakse käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaldamisel, et lihtsustada käibemaksu kogumise korda, hoida ära teatavat maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist, peavad olema nende poolt taotletava eesmärgi saavutamiseks vajalikud ja kohased ning mõjutama võimalikult vähe käibemaksudirektiivis sätestatud eesmärke ja põhimõtteid[2].

Võttes arvesse taotletava meetme üldist kohaldamisala, avaldaks see kindlasti mõju ühtlustatud käibemaksusüsteemi aluseks oleva osadena maksmise süsteemi aluspõhimõttele.

Komisjon on ühtlasi arvamusel, et käibemaksusüsteemi olulised muudatused tuleks otsustada ELi tasandil käibemaksureformi raames, mitte liikmesriikide eraldiseisvate lahenduste kaudu.

5. JÄRELDUS

Eespool toodut arvesse võttes on komisjon Austria Vabariigi, Bulgaaria Vabariigi, Tšehhi Vabariigi ja Slovaki Vabariigi esitatud taotluse vastu.

[1] Vt sellega seoses COM(2015) 214.

[2] Vt nt kohtuasi C-489/09, *Vandoorne NV,* § 27.